

A.11. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΛΕΞΕΩΝ

A. 11.1. Κατασκευή λέξεων 1

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Σε μία πρόταση υπάρχει μία κρυμμένη λέξη με πέντε γράμματα. Βρίσκεται κρυμμένη στο τέλος μιας λέξης και στην αρχή μιας άλλης. [Ο τόνος μπορεί να βρίσκεται σε οποιαδήποτε θέση.]

Νόμιζα πως η τηλεόραση μιλούσε σαν άνθρωπος.

ΒΗΜΑΤΑ

1. Διάβασε προσεκτικά τι σου ζητά η ερώτηση.
2. Διάβασε προσεκτικά την πρόταση. Ξεκίνα με την πρώτη λέξη και προσπάθησε να ενώσεις σαν 'γέφυρα' 2 ή 3 γράμματα με 2 ή 3 γράμματα από τη δεύτερη λέξη.
3. Σκέψου ότι πρέπει να βρεις λέξη με πέντε γράμματα και με σωστό νόημα.
4. Κάνε συνέχεια δοκιμές με διάφορες λέξεις και ρώτα πάντα το «γιατί».
5. Μην ξεχνάς: Η ερώτηση ζητά να βρεις μία λέξη με πέντε γράμματα και με σωστό νόημα.

Μπορείς να ακολουθήσεις, εάν θέλεις, την παρακάτω μέθοδο:

Νόμιζα πως η τηλεόραση μιλούσε σαν άνθρωπος.

- ιζα πως → δεν έχει σωστό νόημα
- ζα πως → δεν έχει σωστό νόημα
- πως η τ → δεν έχει σωστό νόημα
- αση μι → ΝΑΙ! Έχει σωστό νόημα. Ασήμι
- ση μιλ → δεν έχει σωστό νόημα
- ύσε σα → δεν έχει σωστό νόημα
- σε σαν → δεν έχει σωστό νόημα
- σαν άν → δεν έχει σωστό νόημα
- αν άνθ → δεν έχει σωστό νόημα

Από την έρευνά σου μόνον η λέξη ασήμι είναι σωστή. Άρα αυτή είναι η λέξη που ζητούσες. Μπράβο!

► ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΞΑΣΚΗΣΗ

1. Στην παρακάτω πρόταση υπάρχει μία κρυμμένη λέξη με επτά γράμματα. Βρίσκεται κρυμμένη στο τέλος μιας λέξης και στην αρχή μιας άλλης. [Ο τόνος μπορεί να βρίσκεται σε οποιαδήποτε θέση].

Αυτό το χρώμα τα σκέπασε όλα και φώτισε το δωμάτιο.

2. Στην παρακάτω πρόταση υπάρχει μία κρυμμένη λέξη με πέντε γράμματα. Βρίσκεται κρυμμένη στο τέλος μιας λέξης και στην αρχή μιας άλλης. [Ο τόνος μπορεί να βρίσκεται σε οποιαδήποτε θέση].

Το ζεστό χαμομήλι είναι το ρόφημα που πίνω.

3. Στην παρακάτω πρόταση υπάρχει μία κρυμμένη λέξη με επτά γράμματα. Βρίσκεται κρυμμένη στο τέλος μιας λέξης και στην αρχή μιας άλλης. [Ο τόνος μπορεί να βρίσκεται σε οποιαδήποτε θέση].

Πρόσεχε καλά το σκαλί ζωάκι μου.

4. Στην παρακάτω πρόταση υπάρχει μία κρυμμένη λέξη με επτά γράμματα. Βρίσκεται κρυμμένη στο τέλος μιας λέξης και στην αρχή μιας άλλης. [Ο τόνος μπορεί να βρίσκεται σε οποιαδήποτε θέση].

Τον είπα: «τέρας» και νευρίασε.

5. Στην παρακάτω πρόταση υπάρχει μία κρυμμένη λέξη με έξι γράμματα. Βρίσκεται κρυμμένη στο τέλος μιας λέξης και στην αρχή μιας άλλης. [Ο τόνος μπορεί να βρίσκεται σε οποιαδήποτε θέση].

Το τόπι κόντεψε να πέσει στο κενό.

A. 11.2. Κατασκευή λέξεων 2

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μετακίνησε ένα γράμμα από την πρώτη λέξη στη δεύτερη ώστε να κατασκευαστούν δύο νέες λέξεις.

χείλια / πράσα

ΒΗΜΑΤΑ

1. Διάβασε προσεκτικά τι σου ζητά η ερώτηση.
2. Διάβασε προσεκτικά τα γράμματα της πρώτης λέξης.
3. Ξεκίνα να μετακινείς ένα γράμμα κάθε φορά και προσπάθησε να δεις αν τα γράμματα που απομένουν κατασκευάζουν νέα λέξη.
4. Όταν βρεις νέα λέξη πάρε το γράμμα που έβγαλες από την πρώτη λέξη και τοποθέτησέ το σε όλες τις πιθανές θέσεις στη δεύτερη λέξη μέχρι να βρεις ότι κατασκευάζει μια νέα λέξη.
5. Κάνε συνέχεια δοκιμές με διάφορες λέξεις και ρώτα πάντα το «γιατί».
6. Μην ξεχνάς: Η ερώτηση ζητά να βρεις δύο νέες λέξεις με σωστό νόημα.

Μπορείς να ακολουθήσεις, εάν θέλεις, την παρακάτω μέθοδο:

Τα χ <u>ε</u> ίλια	Τα ε <u>ι</u> λία	δεν έχει σωστό νόημα
✓ Τα χ <u>ε</u> ί <u>λ</u> ια	Τα χ <u>ι</u> λία	ΝΑΙ! Έχει σωστό νόημα
✓ Τα χ <u>ε</u> ί <u>λ</u> ια	Τα χ <u>έ</u> λια	ΝΑΙ! Έχει σωστό νόημα
Τα χ <u>ε</u> ί <u>λ</u> ια	Τα χ <u>ε</u> ία	δεν έχει σωστό νόημα
Τα χ <u>ε</u> ί <u>λ</u> ια	Τα χ <u>ε</u> ί <u>λ</u> ια	δεν έχει σωστό νόημα
Τα χ <u>ε</u> ί <u>λ</u> ια	Τα χ <u>ε</u> ί <u>λ</u> ι	δεν έχει σωστό νόημα

Βρήκες δύο γράμματα που θα μετακινήσουμε. Τα: ε, και ι.

Τώρα θα τοποθετήσεις το ε σε όλες τις θέσεις πριν, μέσα και μετά από τη λέξη «πράσα» μέχρι να βρεις μία λέξη με σωστό νόημα.

Έ <u>π</u> ρασα	(λάθος λέξη)
✓ Π <u>έ</u> ρασα	ΝΑΙ! Σωστή λέξη!
Π <u>ρ</u> έασα	(λάθος λέξη)
Π <u>ρ</u> α <u>έ</u> σα	(λάθος λέξη)
Π <u>ρ</u> α <u>σ</u> έα	(λάθος λέξη)
Π <u>ρ</u> α <u>σ</u> α <u>έ</u>	(λάθος λέξη).

Άρα, μόνον οι λέξεις χιλια και πέρασα είναι οι σωστές. Μπράβο!